

[XX. november 2020]

Klimasamarbejdsaftale om grøn kollektiv trafik mellem regeringen og Region Hovedstaden

I Region Hovedstaden leveres årligt ca. 670.000 køreplanstimer, svarende til ca. 8 pct. af bustrafikken på landsplan, og 80.000 køreplanstimer på lokalbaner. Regionen medfinansierer desuden den kommende Hovedstadens Letbane.

Info-boks

Region Hovedstaden har på nuværende tidspunkt 24 busser, der anvender et CO₂-neutralt drivmiddel. Region Hovedstaden har derudover stillet krav om nulemission ved udbud af 9 busser med driftsstart i 2022 ved at ansøge om midler fra den grønne buspulje på finansloven for 2020. Regionen gennemfører desuden et forsøg med en brintbus fra december 2021.

Region Hovedstaden arbejder gennem den Regionale Udviklingsstrategi (RUS) for at bidrage til opfyldelsen af det nationale mål om 70 pct. reduktion af udledningen af drivhusgasser i 2030 ved at arbejde for en fossilfri transportsektor i 2050 og ved at flytte flere pendlere fra privatbilen til kollektiv trafik, cykling og samkørsel. RUS'en har tre fokusområder inden for mobilitet:

1. Gøre kollektiv trafik til førstevalg for flere.
2. Bruge teknologi og data til at gøre hverdagens transport nemmere og grønnere.
3. Sikre bedre trafikale forbindelser i Greater Copenhagen.

Målsætningerne og indsatsområderne i RUS'en udfolder sig i regionens Trafik- og mobilitetsplan og i Region Hovedstadens handlingsplan for FN's verdensmål. Region Hovedstaden har i Trafik- og mobilitetsplanen peget på fem strategiske indsatsområder for at skabe en sammenhængende, pålidelig, effektiv og grøn mobilitet i regionen. Regionens ambition er, at den forventede stigning i antallet af pendlerture på 20 pct. i 2035 primært skal ske med kollektiv trafik, cykel og samkørsel.

I Region Hovedstaden er der høj befolkningstæthed, hvorfor det for regionen er særligt vigtigt at prioritere nulemission, der reducerer støj- og luftforurening, samt at styrke infrastrukturen for den kollektive trafik og cyklisme, så pladsen udnyttes bedst muligt.

Region Hovedstaden har på nuværende tidspunkt omstillet ca. 45 pct. af den regionale køretøjsflåde til CO₂-neutrale drivmidler, samt en mindre andel på 10 elbiler af regionens siddende patientbefordring.

Med denne *klimasamarbejdsaftale om grøn kollektiv trafik* forpligtiger Region Hovedstaden sig til nedenstående målsætninger for den grønne omstilling inden for de økonomiske muligheder regionen har til rådighed, idet det bemærkes, at hensigten med aftalen ikke er at påvirke serviceniveauet i den kollektive trafik eller patientbefordringen. Indfrielse af målsætninger sker efter prioritering under hensyn til den økonomiske ramme.

- Nulemissionsbusser i alle nye udbud af busser på regionale ruter fra 2022 med driftsstart fra 2024.

Regionens målsætning for omstilling af den kollektive bustrafik til el er under forudsætning af, at afgiftslempelsen til minimumssatsen for el til elbusser fastholdes.

- Fra 2021 at indkøbe klimavenligt togmateriel (eks. batteritog eller brinttog), når dieseltog skal erstattes på lokalbanerne. Da regionen har flere dieseltog, der først skal udskiftes om over 20 år,

vil regionen arbejde for, at disse påmonteres SCRT-partikelfiltre og omstilles til HVO senest i 2025, såfremt de økonomiske rammer og tekniske muligheder er til stede.

- At ny-leasing og ny-indkøb af regionale personbiler skal være nulemission fra 2020.
- At minimum 75 pct. af ny-leasede og ny-indkøbte regionale vejgående køretøjer (eksklusive ambulancer) skal anvende et CO₂-neutralt drivmiddel eller være nulemission fra 2024.
- At andelen af pendlerture på cykel skal stige fra et allerede højt niveau med 20 pct. frem mod 2030 i forhold til niveauet i 2019, og at cyklede km skal stige med 20 pct. frem mod 2030.
- At arbejde for, at flere unge på 16-24 år anvender kollektiv transport, samkørsel, cykler og går, herunder via en analyse af de unges transportvaner, jf. overliggeraftalen.
- At øge antal personer pr. bil på pendlerrejser fra 1,05 til 1,15 pr. bil i 2030.

I dialogen om klimasamarbejdsaftalerne med regionerne har transportministeren tilkendegivet, at regeringen fortsat vil have fokus på at understøtte den grønne omstilling af den regionale bustrafik. I tillæg hertil forpligter regeringen v. transportministeren sig til:

- At arbejde for, at der ved revision af energibeskatningsdirektivet gives en permanent mulighed for afgiftslempelse af elektricitet, der anvendes i nulemissionsbusser. Opnås dette ikke, vil regeringen og regionerne drøfte andre løsninger i den årlige opfølgning på klimasamarbejdsaftalerne.
- At arbejde for, at CO₂-neutrale regionale busser i en begrænset periode kan køre i eventuelt kommende nulemissionszoner i de større byer.
- At Transport- og Boligministeriet i samarbejde med Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet udarbejder en analyse af prisstrukturer for offentligt tilgængelige ladestandere, jf. overliggeraftalen.
- I samarbejde med regionerne at foretage en analyse af de unges transportvaner (16-24 år), og hvad der kan få flere unge til at cykle, gå eller tage den kollektive trafik i stedet for bilen.
- At samarbejde med Region Hovedstaden og Region Sjælland om en analyse, der afdækker potentialet og mulighederne for at udvikle og implementere et attraktivt og synligt Parker & Rejs-produkt med henblik på at styrke den kollektive trafik i Østdanmark. I analysen afdækkes mulig organisering og ansvarsfordeling samt kundeorienterede løsninger. Analysen kan tage udgangspunkt i en konkret case.
- At have fokus på at fremme samkørsel, herunder ved at undersøge konkrete tiltag der kan gøre samkørsel mere attraktivt.
- Gennem tilrettelæggelsen af investeringsindsatsen at have fokus på forhold, der får folk til i højere grad at vælge cyklen – også på længere ture.

I forbindelse med dialogen om klimasamarbejdsaftalerne har regionerne opfordret regeringen til at arbejde for, at der sikres god adgang til offentlig tilgængelige ladestandere i hele landet. Desuden har Region Hovedstaden opfordret regeringen til i regeringens kommende infrastrukturplan at iagttage særligt de VIP-projekter, som Region Hovedstaden og kommunerne i regionen sammen har peget på. Endelig har Region Hovedstaden opfordret regeringen til at arbejde for at skabe bedre fremkommelighed for den kollektive bustrafik i byerne ved fx BRT eller BRT-lignende tiltag.